

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

12. januar 2018

J.nr.:

LJ/30748-001

Juridisk Assistent:

Lise Jakobsen/mr

Direkte:

96 10 11 62

lj@kirklarsen.dk

Sag 2017-46081 – Høringssvar vedr. lovforslag om ændring af fiskeriloven

Dette høringssvar vedrører alene forslag om ændring af fiskerilovens § 15 om ret til genregistrering som erhvervsfisker.

Jeg har som advokat med speciale i fiskeriets retsforhold i forskellige sammenhænge over de sidste år rådgivet i situationer, hvor muligheden for genregistrering som erhvervsfisker har været relevant, ligesom jeg aktuelt er advokat for klienter, hvor en ændring som foreslået vil kunne have stor betydning. Ingen af disse klienter ønsker dog deres sager eller forhold beskrevet i et høringssvar som offentliggøres.

Dette høringssvar afgives derfor på mine egne vegne og beskriver alene generelt en række problemstillinger ved denne del af det påtænkte lovforslag.

Det er min opfattelse, at gennemførelse af lovforslagets pkt. 7 om en ny § 15 som foreslået, vil få en række utilsigtede konsekvenser for mange reelt aktive erhvervsfolkere. Hertil kommer, at det vil væsentligt at medtage overgangsbestemmelser ved ændring af fiskerilovens § 15.

Det er angiveligt en væsentlig del af formålet med den foreslåede ændring, at stoppe hvad nogle betragter som et hul i lovgivningen, idet man med de nu gældende regler, har kunnet forestille sig situationer, hvor en registreret erhvervsfisker får frataget sin status, hvorefter vedkommende dagen efter kan lade sig genregistrere alene under forudsætning af at vedkommende fremadrettet for det kommende år opfylder kravene for at være registreret. I bemærkningerne til forslaget beskrevet ved, at man "dermed praktisk talt kan få en chance til".

Jeg kan tilslutte mig, at det er meget u hensigtsmæssigt, at registrerede erhvervsfolkere der ikke opfylder reglerne og endog måske ligefrem får frataget registreringen efter at fiskerikontrollen har konstateret, at man ikke opfylder de opstillede beskæftigelses- og/eller indtægtskrav, uden videre kan lade sig registrere igen.

Særligt når henses til den meget forstærkede kontrolindsats på netop dette område, som beskrevet i den politiske aftale af 16. nov. 2017 pkt. 9, vil det umiddelbart være relevant også at tilpasse reglen for adgang til genregistrering.

Forståelse af ” dokumentere, indenfor de seneste 5 år”

På baggrund det oprindelige formål med reglen i fiskerilovens § 15, har denne hidtil været administreret således, at man har kunnet opnå registrering, hvis man i blot en 12-måneders periode indenfor de sidste 5 år har opfyldt betingelserne for registrering. Dette fremgår også af kommentar hos Karnov.

Denne nuværende praksis giver en retstilstand, hvorefter man ikke behøver at følge reglen i fiskerilovens § 14, stk.2 om forudanmeldelse og et års registrering med B-status, hvis man ansøger *efter* at man faktisk har opfyldt betingelserne i et år og kan dokumentere dette. Da der ikke er tilknyttet særlige rettigheder eller fordele til registrering med B-status, fremstår denne ordning som overflødig.

Det fremgår ikke af bemærkningerne til forslaget, at denne praksis ikke skulle gælde uændret fremover.

Begrænsningen af adgangen til genregistrering for tidligere registrerede

Da man heldigvis fortsat anerkender, at der bør være en særlig mulighed for genregistrering for fiskere som tidligere har været registrerede, har man i forslaget opstillet en helt ny regel, hvorefter muligheden for genregistrering alene gælder for de ” der i mindst 1 år har frasagt sig A-status”.

Af bemærkningerne fremgår yderligere, at fiskeren ”aktivt” skal afmelde status som erhvervsfisker. Denne afmelding resulterer så i registrering af en ”orlov” på mindst 1 år og altså kun i den situation, en adgang til senere genregistrering i 5 år fra denne ”frasingelse”.

Der vil ikke være grund til at framelde sig for en længere periode end 1 år, da muligheden for genregistrering under alle omstændigheder kun gælder i 5 år fra tidspunktet, hvor man melder sig fra.

En sådan frameldelse eller orlov, indebærer at man i orlovsperioden ikke kan eje fiskefartøj eller fiske-rettigheder. Der gives således ikke mulighed for at en erhvervsfisker som ejer sådanne rettigheder i en periode kan tage orlov og opgive indtægter og beskæftigelse med fiskeri – og fortsat eje fartøj og rettigheder med henblik på senere aktivt at træde ind i driften igen. Brug af betegnelsen orlov er efter min opfattelse af den grund misvisende.

Ordnningen synes således, at være rettet mod registrerede fiskere som sælger deres virksomhed og ønsker mulighed for senere at købe en ny. Dette uden, at de forinden først skal opfylde kravene til registrering i et år før de kan købe nyt fartøj med rettigheder.

Problem ved begrænsning af adgang til genregistrering ved samtidig ændring af regler og skærpelse af kontrolindsats.

Som forslaget er formuleret, er det kun i den helt specifikt beskrevne situation, at der gives adgang til genregistrering. Der angives ikke "lignende situationer" eller mulighed for at søge dispensation, ligesom der ikke gives Fiskeristyrelsen mulighed for at genregistrere efter vurdering eller skøn.

I den politiske aftale af 16. november 2017 pkt. 9, er beskrevet en endog meget betydelig øget indsats for kontrol af om kravene for opnåelse og opretholdelse af erhvervsfiskerstatus overholdes. Der oprettes et særligt rejsehold og der er en forventning om at der specifikt for A-status skal kontrolleres mellem 100-150 registrerede erhvervsfiskere årligt.

Det må endvidere tages i betragtning, at regelsættet for opfyldelse af beskæftigelses og indkomstkrav, er meget kompliceret og svært håndterligt i praksis. Det er således min oplevelse fra de få sager, hvor disse regler har været anvendt administrativt, at der kan være meget betydelige forskelle på hvad fiskere og embedsmænd opfatter som beskæftigelse og indkomst relateret til erhvervmæssigt fiskeri.

Ved den betydelige kontrolindsats der nu iværksættes gennem et nyt team bestående af formentlig nye folk med "specialkompetencer", må der forventes at opstå et betydeligt antal sager, hvor der vil kunne være tvivl og uenighed om hvorvidt reglerne er overholdt. Alt afhængigt af i hvilket omfang de præcise og detaljerede administrative fortolkninger meldes klart ud og varsles i god tid, frygter jeg at mange registrerede erhvervsfiskere vil komme i klemme på rent tekniske fejl og manglende kendskab til detaljer, vedrørende eksempelvis hvilke indkomster der kan medregnes som hidrørende fra erhvervmæssigt fiskeri.

Det er min opfattelse, at det særligt er ejerne af de mindste fiskefartøjer der er i risiko for at komme i klemme. Dette da de har lavere indtægt fra fiskeri og oftest andre indtægter og anden beskæftigelse, ligesom forhold som sygdom, havari, udsving i fiskerimuligheder m.v. i højere grad slår igennem her. Hertil kommer, at de mindste fartøjsejere typisk har dårligere eller ingen adgang til relevant rådgivning.

Ovenstående synspunkter, kan også kort formuleres således, at det i praksis vil være således, at det netop er når der iværksættes en så betydelig og omfattende ny kontrol af A-status, samtidigt med at reglerne skærpes, at der er der brug for en vid adgang til genregistrering af tidligere registrerede.

Uheldig retstilstand ved ønske om at få prøvet administrative afgørelser om A-status

Når den øgede kontrolindsat iværksættes og de enkelte fartøjsejere skal redegøre detaljeret for konkrete forhold, vil der kunne opstå en uheldig retstilstand, hvis de der trækker sig frivilligt ved orlovordningen opnår mulighed for genregistrering, mens de der ikke vil acceptere administrative afgørelser og måske taber sager herom ved afgørelse for klageinstans eller domstole, ikke har denne mulighed for genregistrering. Fiskerne vil kunne føle sig presset til "aktivt" at søge orlov og afhænde fartøjet for derved at bibeholde muligheden for at blive genregistreret uden videre efter 1 år, frem for at risikere en egentlig "frakendelse" af erhvervsstatus og dermed udelukkelse på et helt andet plan.

Dette skal også ses i lyset af, at reglerne for registrering skærpes således, at genregistrering uden beskæftigelse fysisk ombord vil være muligt alene efter en aktivt anmeldt orlov, men ellers ikke.

Øvrige tilfælde hvor orlov ikke er en relevant løsning

Der vil herudover kunne tænkes at være tilfælde, hvor registrerede fiskere i øvrigt mister grundlag for at bibeholde erhvervsfiskerstatus og hvor en dispensationsmulighed eller særlig tilladelse vil være relevant.

Som eksempel kan nævnes tvist mellem flere ejere af et fartøj som resulterer i at en eller flere medejere over en længere periode udelukkes fra deltagelse i fiskeriet indtil tvisten er afgjort. Noget sådant vil typisk føre til at betingelserne for opretholdelse af erhvervsfiskerstatus ikke kan overholdes.

I en sådan situation – og formentlig mange andre – er orlovsløsningen ikke en anvendelig mulighed, da den indebærer at fiskeren må sælge sin andel af et fartøj, hvilket kan have stor betydning i en tvist og i øvrigt skattemæssige konsekvenser.

Kravet om minimum et års frameldelse

Kravet om, at en aktiv egen frameldelse skal gælde for minimum i ét år, kan få meget uheldige følger i de umiddelbart påtænkte situationer, hvor en fartøjsejer sælger sit fartøj og ønsker senere at erhverve et nyt.

For mange rederier er der tale om meget betydelige værdier og store erhvervsvirksomheder. Som for det øvrige erhvervsliv, vil der løbende være tilfælde, hvor det kan være relevant at sælge for senere at købe igen. Der kan også være tilfælde, hvor en ældre fisker sælger sin virksomhed og der opstår en situation, hvor en del af provenuet kan geninvesteres i forbindelse med et generationsskifte eller blot et nyt spændende projekt som man lokalt ønsker at støtte op om ved at genindtræde i fiskeriet som aktiv deltager.

Kravet om 1 års frameldelse, betyder at den aktive erhvervsfisker som har solgt og frameldt sig, er udelukket fra at slå til straks hvis sådanne nye muligheder opstår. I praksis vil mange ved et salg af virksomhed formentlig vælge at lade sig registrere med orlov, da de ikke kan vide på forhånd hvor hurtigt de kan komme ind i erhvervet igen ved køb af andet fartøj.

Behov for overgangsregler

For de tidligere registrerede erhvervsfiskere som har ophørt med eller vil ophøre med at være registrerede med erhvervsfiskerstatus, inden lovændringen træder i kraft (1. juli 2018), har der ikke været mulighed for at vælge en særlig frivillig registrering som efter det nye regelsæt. Derfor bør overgangsregler beskrive, at disse fiskere fortsat har adgang til genregistrering i en periode på 5 år på de hidtil gældende vilkår og altså uanset årsagen til ophør med registrering.

Afslutningsvis skal bemærkes, at jeg grundet den korte høringsperiode hen over årsskiftet, desværre ikke har haft mulighed for at drøfte mine bekymringer og bemærkninger med fiskeriets organisationer (DFPO og DPPO), ligesom disse begge først modtager kopi heraf i dag.

Med venlig hilsen

Morten Rosendahl
mr@kirklarsen.dk
Direkte nr. 96 10 11 61